

En ny stadsdel växte fram

Stolta Stad har sin geografiska begränsning. Serien handlar normalt om staden innanför Promenaderna. Men ibland gör jag en och annan utflykt utanför innerstaden. Så även idag. Och det beror på att NT-fotografen Ingvar Anehed har letat fram nya guldkorn ur NT:s och Östergötlands Dagblads bildarkiv.

Guldkorn, som visar hur den nya stadsdelen Hageby växer fram. Och som jag bara inte kan låta bli att visa er.

Från början handlade det om stora markområden som Norrköpings stad hade köpt in på 1910-talet.

Det var år 1912 som staden erbjöds att köpa gårdarna Hageby och Wallby i S:t Johannes socken. Erbjudandet kom från en änkefru Kinnander. Totalt rörde det sig om 170 tunnland åkrar, gården och skog som köptes in för 60 000 kronor.

Då var det en lantlig idyll, långt utanför stadsgränserna, med flera andra gårdar i närheten. Exempelvis Ljura gård.

Vid S:t Johannes kyrka låg Egna Hem och tobaksladorna och mot själva stan var det öppna fält ända in till Adelsgården och bebyggelsen på Söder.

Drygt 40 år senare började den gamla sockenmarken att exploateras. Våren 1954 upplät Norrköpings stad marken till Hyresbostäder.

Här skulle det byggas moderna bostäder. Drygt 20 år tidigare hade Stiftelsen Solgårdar börjat bygga barnrikehus runt om i Norrköping. Då rörde det sig om ett kategoritänkande, där barnrika familjer packades samman på små ytor.

Hyresbostädernas bostadsområden på Söpkullen och framför allt Ljura kom att bli moderna varianter av detta tänkande.

På Ljura handlade om ett område med ljusa och rymliga flerfamiljsbostäder. Bilarna fick en undanskymd roll.

Planeringen av Ljura hade i stället redan från början utgått från gemensamma parkanläggningar och mängder med lekplatser. En planering, som vidareutvecklades när det gäller Hageby.

De första husen började uppföras 1955 längs Vrinnevigatan i det som kallades Norra Hageby.

Här återfanns bostadshusen Boda och Ståthöga som revs efterhand.

När Hyresbostäder började att bygga hade redan privata byggherrar som Birger Andersson uppfört radhus längst upp på samma gata.

Sakta, men säkert, växte den nya bebyggelsen fram.

En bit upp på Vrinnevigatan anlades ett litet torg med affärer i bottenplanen.

Men ett större centrum fanns redan på planeringsstadiet och det förde med sig att det inte blev så många affärer i Norra Hageby.

I slutet av 50-talet uppfördes höghusen längs Bäckgatan, som fick sitt namn efter den bäck som gick genom området, ned mot Ljura bäck. Den första fasen av det nya bostadsområdet omfattade 945 lägenheter, där tonvikten hade lagts på tre rum och kök.

Efter Norra Hageby ökades takten.

Nu byggdes det bostäder längs den södra sidan av Söderköpingsvägen. Det nya var här att även Hyresbostäder började att uppföra radhus.

Expansionen fortsatte sedan österut. Bland annat med Hageby Centrum.

Till slut var en stor del av den tidigare sockenmarken under Wallby och Hageby förvandlad till det nya Norrköping.

Källa: Till allmän nytta – Hyresbostäder 1946–1996.

Gammalt och nytt. Den nyuppförda bebyggelsen längs Bäckgatan står i stark kontrast mot mannen och hästen. De senare är i full färd med att ställa i ordning bäckravinerna.

NT-foto: INGVAR ANEHED

Första etappen. Mars 1956. Hyreshusen längs Vrinnevigatan har kommit en bit på väg. I övrigt är det fortfarande stora fält vid det som ska bli Norra Hageby. Den lilla gården i mitten hette Ståthöga och revs efterhand som byggnationen fortsatte. Efter de nya husen ses Egna Hem, S:t Johannes kyrka och Klingsbergsområdet. Längst ned på bilden skimtar bäckravinerna till den bäck som gick mot Ljura bäck.

NT-foto: RUNE HOLMSELL

Samma område, men ett halvår senare. De första husen vid det som ska bli Bäckgatan håller på att uppföras. Där bakom ses de radhuslängor vid Vrinnevigatan som uppfördes av privata byggherrar. Därefter Vrinnevi gård.

NT-foto: RUNE HOLMSELL

Barnidyll. Vid lekplatsen längs Bäckgatan kunde barnen svalka sig med ett dopp eller en dusch. NT-foto: SIGGE WALLIN

Plats för lek. För barnen var Norra Hageby ett perfekt område att växa upp på. Lockade inte Vrinneskogen fanns det gott om lekplatser, som den här bakom affärscentrumet vid Bäckgatan. NT-foto: INGVAR ANEHED

Mars 1965. Bostadsområdet Hagebys expansion österut har tagit fart. Här uppfördes bland annat Hageby Centrum. På bilden passerar rälsbussen på väg till Söderköping och Valdemarsvik, den sista sträckan på den smalspåriga järnvägen från Östra station. NT-foto: INGVAR ANEHED

